## درس پنجم: دماوندیه | از: دیوان اشعار | اثر: پایداری معاصر | نویسنده: محمد تقی بهار

❖ *محمّدتقی بهار، شاعر سال های ۱۲۶۵- ۱۳۳۰ ملقّب به ملک الشّعرا، شاعر، محقّق حوزه زبان و ادبیات فارسی، و سیاست‌مدار است که از شعر به عنوان ابزاری قدرتمند برای بیان اعتراض‌های خود بهره برد . او قصیده « دماوندیه » را در دو بخش سرود که در این بخش از شعرش دماوند نماد مردم تهران است که آنان را به‌قیام دعوت می کند؛ با هم بخش هایی از این قصیده پر هیجان را از نظر بگذرانیم:*

**شناسنامه: قالب:** ..... **وزن:** ..... **قافیه:** ..... **درون مایه:** .....

**ای دیو سپید پای در بند** **ای گنبد گیتی، ای دماوند**

**قلمرو زبانی:** دیو سپید: ..... / گیتی: ..... / شبه جمله (منادا): .....

**قلمرو ادبی :** استعاره و تشخیص: ..... / تلمیح: داستان دیو سپید در هفت خوان رستم

مجاز: .....

اضافهٔ استعاری: ..... / اغراق: ..... / واج آرایی: .....

**بازگردانی:** .....

**قلمرو فکری:** ..... / **پیام:** .....

**از سیم به سر یکی کلَه خود** **ز آهن به میان یکی کمربند**

**قلمرو زبانی:** سیم: ..... / میان: ..... / آهن: ..... / کله خود: ..... / حذف: .....

**قلمرو ادبی:** جان بخشی و استعاره: ..... / تناسب: .....

تشبیه پنهان: .....

**بازگردانی:** .....

**قلمرو فکری:** ..... / **پیام:** .....

☆ **تا چشم بشر نبیندت روی  بنهفته به ابر، چهر دلبند**

**قلمرو زبانی:** تا: ..... / جهش ضمیر: ..... / مرجع ضمیر: .....

**قلمرو ادبی:** جان بخشی و استعاره: ..... / کنایه: ..... / حسن تعلیل: ..... / تناسب: .....

**بازگردانی:** .....

**قلمرو فکری:** ..... / **پیام:** .....

☆ **تا وارهی از دم ستوران  وین مردم نحس دیومانند**

**قلمرو زبانی:** وارهی: ..... / ستور: ..... / وین: ..... نحس: ..... / دیو مانند: .....

**قلمرو ادبی:** مجاز: ..... / استعاره: ..... / تشبیه: ..... / حسن تعلیل: .....

✓ نکته‌ای در مورد موقوف المعانی: .....

**بازگردانی:** .....

**قلمرو فکری:** ..... / **پیام:** .....

☆ **با شیر سپهر بسته پیمان  با اختر سعد کرده پیوند**

**قلمرو زبانی:** سپهر: ..... / سعد: ..... / اختر سعد: ..... / پیوند کردن: .....

**قلمرو ادبی:** استعاره: ..... / جان بخشی و استعاره: ..... / تناسب: .....

اغراق: ..... / حسن تعلیل: .....

**بازگردانی:** .....

**قلمرو فکری:** ..... / **پیام:** .....